

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Верхний Услон

КАРАР

Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының 09.12.2025 ел
№1796 карарына үзгәрешләр кертү
турында «2025-2027 елларга Югары Ослан
муниципаль районында физик культура
һәм спортны үстерү» программасын раслау
турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2026 елларга
Татарстан Республикасында физик культура һәм спортны үстерү» дәүләт
программасын раслау турында 2019 елның 5 мартындагы 159 номерлы карары
нигезендә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2025-2027 елларга Югары Ослан муниципаль районында физик культура
һәм спортны үстерү» программасын раслау турында» Югары Ослан муниципаль
районы Башкарма комитетының 09.12.2025 ел №1796 карарына кушымтаның 2.2.1
юлына үзгәрешләр кертүгә.
2. «2025-2027 елларга Югары Ослан муниципаль районында физик культура
һәм спортны үстерү» программасын кушымта нигезендә яңа редакциядә расларга.
3. Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең
социаль-мәдәни мәсьәләләр буенча урынбасарына әлеге карарның үтәлешен
контрольдә тотуны йөкләргә

Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын вакытлыча башкаручы

Ю.В. Федотова

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының
_____ 2026 ел, № _____ карары
белән

Расланды

«2025-2027 ЕЛЛАРГА ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ»

1. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	«2025-2027 елларга Югары Ослан муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» программасы. (алга таба – Программа).
Муниципаль заказ бирүче	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты.
Программаны төп эшләп чыгаручы	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты.
Программаның төп башкаручылары	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты; Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге; Югары Ослан муниципаль районы «Мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе; Авыл жирлекләре Башкарма комитетлары; Район оешмалары һәм учреждениеләре; Социаль яклау бүлеге; «Спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе; «Стендта һәм ядрәдә ату буенча республика олимпия резервы спорт мәктәбе» дәүләт бюджет учреждениесе; «Торак урынында яшьләр (үсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе; «Рус Макылы авылы торак урынында яшьләр (үсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе.
Программаның максатлары һәм бурычлары	Массакуләм спортны популярлаштыру юлы белән халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру. Массакуләм физик культураны тотрыклы үстерү, районда спорт имиджын үстерү. Яшәү урыны буенча халыкның төрле категорияләре арасында физик культура, спорт белән шөгылләнү өчен уңайлы шартлар тудыру. Спортның өстенлекле төрләрен үстерү өчен шартлар тудыру һәм югары класслы спортчылар әзерләү.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2025 – 2027 еллар.
Программаны финанслау	Район бюджетыннан хәзерге финанслау

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре (нәтижәләренә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлегенә күрсәткечләре.	- системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче халыкның чагыштырма авырлыгын арттыру: 2025 ел – 65%, 2026 ел – 67%, 2027 ел – 68%; - район халкының авырулар дәрәжәсе кимү; - халыкның эшкә сәләтлелеген арттыру; - матди-техник базаны ныгыту.
--	--

1. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманы характерлау

Хәзерге вакытта Югары Ослан муниципаль районында 16 меңнән артык кеше яши, шул исәптән 14тән 30 яшькәчә яшьтәге яшьләр саны якинча 4 мең кешенә тәшкил итә, бу гомуми халык санының якинча 23 %ын алып тора. Райондагы жирле торақ пунктларның гомуми саны – 20.

Программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, физик активлыкны һәм халыкның барлык яшь төркемнәренә эзерлеген арттыруга, тулы канлы ял һәм сәламәт ял өчен шартлар тудыруга, спорт резервын эзерләүгә һәм теләсә нинди дәрәжәдәге ярышларда Югары Ослан муниципаль районы спортчыларының уңышлы чыгыш ясавына юнәлтелгән чараларны башкаруны күздә тотта.

«Мәдәният» сүзе тәрбияләү, хөрмәт итү дигәнне аңлата һәм кешенең үз-үзен чагылдыруы, характеры, күнекмәләре, күнекмәләре һәм белемнәре чагылышы белән бәйлә эшчәнлек өлкәсен тасвирлый. Физик культура - кешенең физик камиллеккә ирешүенә юнәлдерелгән төрле чаралар жыелмасы ул. Бу жәмгыятьнең гомуми мәдәниятенә бер өлеше. Шуңа күрә физик культураның төп максаты-кешенең гармонияле шәхесен формалаштыру. Бик тиз үсә торган мәгълүмати технологияләр, кешенең глобаль мәгълүмати киңлеккә югары интеграциясе шартларында, кагыйдә буларак, шәхеснең хәзерге жәмгыятьтә тулы канлы яшәве белән бәйлә проблемалар кискенләшә. Шул ук вакытта барлыкка килә торган йөкләнеш, компьютер белән эшләү үз сәламәтлеген белән шөгыльләнүгә вакытны кыскарта. Бигрәк тә бу проблема балалар өчен актуаль. Бүген уку эшчәнлегенә аерым аспектлары укучыларның сәламәтлегенә тискәре йогынты ясый торган фактор буларак карала. Моның сәбәбе, барыннан да элек, югары уку йөкләнешләре, физик тәрбия буенча уку процессының һәрвакытта да нәтижәле булмавы, кирәкле критерийларның булмавы һәм педагогларның, ата-аналарның, укучыларның сәламәтлекләрен ныгытуга мотивацияләренә начар булуы.

Хәзерге вакытта физик культура даирәсе жәмгыятьнең үскән таләпләренә җавап бирми. Хәзерге Россия кешесе кыйммәтләре системасында физик культура рейтингы югары түгел, шулай ук безнең жәмгыятьтә аның статусы житәрлек түгел.

Гомумән алганда, хәзерге вакытта районда физик культура һәм спорт белән халыкның 63,1% ы гына шөгыльләнә. Районда яшәүчеләрнең физик культурага мондый мөнәсәбәтенә сәбәпләре булып районның элеккеге мәгариф һәм мәдәният системаларына гына түгел, ә бүгенге көндә дә гамәлдә булган житди житешсезлекләр тора. Әлегә кадәр район халкы физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүне үз тормышының мөһим өлеше дип санамый.

Шулай итеп, физик культура, кешенең сәламәт яшәү рәвеше гомуми культурасының бер ягы буларак, кешенең тормыш рәвешен зур дәрәжәдә билгели. Физик культура һәм спортны үстерү - нәтижәле социаль сәясәтнең иң мөһим компонентларының берсе.

Башка сүзләр белән әйткәндә, сәламәт яшәү рәвеше - кешеләрнең сәламәтлеген саклау һәм яхшыртуга юнәлдерелгән тормыш рәвеше ул, ул тормышның башка якларының булуы һәм үсеше өчен шарт һәм алгы шарт булып тора.

Хәзерге вакытта районда спорт инфраструктурасын үстерү һәм акрынлап камилләштерү белән бәйләп вәзгыять катлаулы. Гомуми белем бирү учреждениеләрендә спорт залларының күбесе стандарт таләпләргә туры килми яки укучыларның һәм район халкының ихтыяжларын канәгатьләндерми. Әлеге кадәр Югары Ослан районы заманча спорт комплекслары булмаган районнар рәтендә кала.

II. Максатчан программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның төп максатлары түбәндәгеләр:

- физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;
- халыкның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә булган агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру;
- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
- район халкы өчен сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен шартлар тудыру;

Бу максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәэмин итү механизмнарын камилләштерү;
- физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын кертү;
- заманча спорт-сәламәтләндерү комплекслары, махсуслаштырылган спорт корылмалары төзү;

Т / б номер	Чараның атамасы	Үтәү вакыты (еллар)	Бюджет (мең сум)			Башкаручылар
			2025 ел	2026 ел.	2027 ел	
1. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, физик культура һәм спортны үстерү буенча оештыру чаралары						
1.1	Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең (оешмаларның) хезмәт коллективларында сәламәт яшәү рәвеше өчен хәрәкәт формалаштыру: - яшьләр хәрәкәтен үстерү; - иҗтимагый берләшмәләрне үстерү.	ел саен	-	-	-	район предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре, жәмгыять хәрәкәтләре.
2. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга һәм укучы яшьләргә физик тәрбия бирү						
2.1	СанПиН нормаларын үтәүне системалы контрольдә тоттыру.	ел саен	-	-	-	
2.2	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә һәм гомуми белем бирү мәктәпләрендә матди-техник базаны үстерү	Системалы	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	Башкарма комитет, мөгариф бүлеге

2.2.1	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының спорт мәктәбе» МБУ өчен спорт жиһазлары сатып алу	ел	142,6 90	127,10 0		Татарстан Республикасы спорт Министрлыгы
2.3	Мәктәп укытучыларының физик культура һәм спорт мәсьәләләре буенча квалификациясен күтәрү һәм яңадан әзерләү.	Систе малы	агымд агы финан слау	агымд агы финан слау	агым дагы фина нслау	
2.4	Укучыларның сәламәтлеге торышын комплекслы мониторинглауны оештыру һәм гамәлгә ашыру.	ел саен	-	-	-	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре.
2.5	Мәктәп укучылары өчен профилактик, сәламәтләндрү һәм коррекцион чаралар оештыру: - хокук бозуларны, тәмәке тартуны, алкогольле эчемлекләр эчүне профилактикалау һ. б.; - мәктәп укучыларының сыйфатлы һәм рациональ азык-төлек белән тәэмин ителүе; - укытуның барлык баскычларында сәламәтлек көннәре, спорт ярышлары һәм бәйрәмнәр уздыру; - дәресләрдә һәм тәнәфесләрдә физкультура паузалары үткөрү.	систе малы	-	-	-	Мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2.6	Район мәктәпләре арасында олимпиадалар, спорт бәйрәмнәре, ярышлар, спартакиадалар оештыру һәм үткөрү.	ел саен	агымд агы финан слау	агымд агы финан слау	агым дагы фина нслау	Мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2.7	Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның физик үсеше хәленә күзәтү үткөрү.	ел саен	-	-	-	мәгариф бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2.8	Район укучылары арасында ГТО нормалары тапшыруны үткөрү.	ел саен	-	-	-	Мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2.9	Каникул вакытында балаларның	систе	агымд	агымд	агым	Башкарма

	ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру.	малы	агы финанслау	агы финанслау	дагы финанслау	комитет, мәгариф бүлеге
2.10	Укучыларның кышкы һәм жәйге спартакиадаларын оештыру һәм үткөрү.	Ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе
2.11	Район мәктәпләренең уку сыйныфлары арасында мини-спартакиадалар оештыру.	Ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре
2.12	Яшь спортчылар өчен жәйге спорт - сәламәтләндерү лагерен оештыру һәм үткөрү.	ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре
3. Хезмәт яшендәге халыкны һәм өлкән яштәге гражданны физик тәрбияләү						
3.1	Диспансерлаштыру нәтижәләре буенча халыкның сәламәтлеге торышын тикшереп торыу үткөрү.	ел саен	-	-	-	Үзәк район хастаханәсе
3.2	Район халкы арасында ГТО нормаларын тапшыруны үткөрү.	ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.3	Хезмәт һәм ялны оештыру системасына физик культура һәм спортны керту.	ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, район предприятиеләр, оешмалары һәм учреждениеләр хезмәт коллективлары
3.4	Авыл жирлекләре территорияләрендә спорт майданчыкларында һәм массакуләм ял итү урыннарында спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру.	систе малы	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Башкарма комитет, район авыл жирлекләре
3.5	Халык арасында хокук бозуларны, алкогольизмны, тәмәке тартуны һәм наркоманияне профилактикалау эшен оештыру үткөрү.	ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, Эчке эшләр бүлеге, Яшьләр эшләре һәм спорт

						бүлеге, Мәдәният бүлеге
3.6	Авыл жирлекләре территорияләрендә «Сәламәтлек көннәре», спорт бәйрәмнәре үткөрү.	ел саен	-	-	-	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, район авыл жирлекләре
3.7	Район хезмәт коллективлары арасында спартакиадалар үткөрү.	ел саен	50 мең сум	50 мең сум	50 мең сум	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.8	«Россия чаңгы юллары», «Милләтләр кроссы», «Наркотикларга каршы спорт» һ.б. традицион массакуләм спорт чараларын оештыру һәм үткөрү.	ел саен	60 мең сум	60 мең сум	60 мең сум	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.9	Төрле спорт төрләре буенча ветераннар арасында ярышлар оештыру.	ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.10	Өлкәннәр арасында «Сәламәтлек сәгәте» сәламәтләндерү гимнастикасын үткөрүне оештыру.	систе малы	-	-	-	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
4. Инвалидлар арасында физик культура һәм спорт						
4.1	Район спорт учреждениеләрендә инвалидлар өчен физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен кирәкле шартлар тудыру.	ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Башкарма комитет
4.2	Мини-олимпиадалар, конкурслар һәм ярышлар, спорт фестивальләрен үткөрү.	ел саен	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Социаль яклау бүлеге һәм Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
4.3	Өйдә белем алучы инвалид балалар өчен өйдә реабилитация чараларын оештыру.	систе малы	-	-	-	Социаль яклау бүлеге
7. Матди-техник базаны үстерү						
7.1	Булган спорт майданчыкларын реконструкцияләү һәм яңарту, гомуми белем бирү мәктәпләренең спорт залларын спорт жиһазлары белән жиһазлау	чыган аклар булганда ел	агымд агы финанслау	агымд агы финанслау	агым дагы финанслау	Мәгариф бүлеге

		саен				
7.2	Татарстан Республикасы житәкчелеге белән спорт залларын һәм корылмаларын тәзү буенча эш башкару: - боз сарае; - ясалма футбол кырлары; - спорт мәйданчыклары.	ел саен	-	-	-	Башкарма комитет
7.3						
8. Мәгълүмати-пропаганда эше						
8.1	Район газетасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау.	систе малы	-	-	-	«Татмедиа» ачык акционерлык жәмгыяте филиалы «Волжская новь» газетасы редакциясе
8.2	Районның рәсми сайтында физкультура-спорт оешмаларында физик культура һәм спорт белән шөгылләнү мөмкинлекләре турында халыкка мәгълүмат бирү бүлеген булдыру һәм урнаштыру.	ел саен	-	-	-	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
8.3	Сәламәт яшәү рәвеше буенча стендлар, мәгълүмати бюллетеньнәр рәсмиләштерү.	ел саен	-	-	-	Район предприятиеләр е, оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләре
8.4	Районның «Спорт резервы» мәгълүмат базасын булдыру.	ел саен	-	-	-	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге

- яшәү урыны, уку, хезмәт эшчәнлеге буенча төрле категориядәге халыкның физик культура, спорт белән шөгылләнү өчен уңайлы шартлар булдыру;
- спортның база төрләрен үстерү;
- югары класслы спортчылар әзерләү.

Бу биремнәрне хәл итү район халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, демографик ситуацияне яхшыртырга, спортны киң жәелдерергә һәм популярлаштырырга, жәмгыятьнең төрле катламнарын даими рәвештә физкультура һәм спорт белән шөгылләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа 2025 елдан 2027 елга кадәр гамәлдә булачак. Программаны вакытыннан алга тапшыру күздә тотылмый.

III. Программа чаралары исемлеге

IV. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү.

Программа чараларын тормышка ашыру өчен 472690,00 сум күләмендә муниципаль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar кулланыла. Финанслаштыру күләмнәр ел саен Программаны тормышка ашыру буенча планланган ел өчен чаралар планында төгәлләнеп барылачак.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программаны финанслау чыганаclarы булып Югары Ослан муниципаль районы бюджетының мөмкинлекләре исәбенә район бюджеты акчалары, шулай ук бюджеттан тыш чыганаclarдан жәлеп ителергә тиешле акчалар санала.

Программаның заказчысы-координаторы – Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты.

Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тотуны Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен Башкарма комитет барлык программа чараларын үткөрүдә ярдәм күрсәтә.

VI. Максатчан программаның икътисадый һәм социаль нәтижәләлеген бәяләү.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижәләлеккә түбәндәгеләр исәбенән ирешеләчәк:

- район халкының физик культура һәм спорт белән шөгыйльләну дәрәжәсен күтәрү;
- спортчыларның барлык ярышларда күрсәткән нәтижәләренең үсүе;
- халыкның төрле төркемнәре арасында авырулар санының кимүе;
- оештырылмаган төркем балаларны һәм яшьләрне спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;
- Югары Ослан муниципаль районы гражданныларының актив ял итү ихтыяжларын канәгатьләндерү.